

Nummer 302

DORPSBLAD ANDEL

31STE JAARGANG NUMMER 2
OKTOBER 2022

“AKTU – AEL”

COLOFON:

Jaargang 31
Seizoen 2022-2023

DORPSBLAD ANDEL wordt uitgegeven onder auspiciën van Ondernemersvereniging "De Linden" te Andel. Maandelijks verschijnt Aktu-Ael, alleen de maanden **juli** en **augustus** verschijnt het dorpsblad **niet**. Aktu-Ael wordt verspreid in Andel en wordt toegezonden aan belanghebbenden. De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud. Overnemen van teksten uit dit blad is toegestaan.

Redactie:

Kees en Ria van der Linden
Abraham Kuiperstraat 28
4281 ME ANDEL
tel. 06-53945404 / 06-48716933

Bankrekening:

NL17 RABO 03415 19 677
Ondernemersvereniging
De Linden, t.n.v. Dorpsblad Andel.

Kopij plaatsing is vrij voor iedereen, behoudens degene die enig commercieel belang dient. De redactie mag kopij weigeren, zonder opgaaf van redenen.

Adverteren is toegestaan voor alle ondernemers uit Andel. Elders gevestigde ondernemers kunnen eveneens adverteren, zij mogen in geen concurrentieverhouding staan met Andelse ondernemers. Advertenties dienen zoveel mogelijk druk klaar aangeleverd te worden.

Teksten dienen getypt, of via email aangeleverd te worden.

c.vanderlinden@hetnet.nl

Tarieven advertenties in Euro's per uitgave

Formaat	10x	5x	1x-4x
1/1 A4	135,-	142,50	150,-
¾ A4	105,-	112,50	120,-
½ A4	82,50	90,-	97,50
1/3 A4	66,50	74,-	81,50
¼ A4	55,-	62,50	70,-
1/8 A4	40,-	47,50	55,-

Autoservice Dammers - Julianastraat 3 - 4281 NR Andel – 06-28962281

Ondernemersvereniging "DE LINDEN" - Andel

AKTU-AEL

'Vrienden van Aktu-Ael'
11
Seizoen 2022 - 2023

Beste Aktu-Ael lezers, vindt u ook dat dit Andelse dorpsblad moet blijven, dan kunt u 'Vriend van Aktu-Ael' worden. Hieronder vindt u de gegevens om het dorpsblad financieel te ondersteunen.

Rekeningnummer:
NL17RABO0341519677 t.n.v.
Dorpsblad Aktu-Ael. Alle giften zijn van harte welkom.

INLEVERDATA KOPIJ VOOR 2022

Dit zijn de data voor het inleveren van de kopij in 2022.

2 november 2022
7 december 2022

Kees en Ria van der Linden

ONDERNEMERS VERENIGING DE LINDEN

Maandag is het museumschip de Vlotburg weer vertrokken. Ruim een maand hebben Lenny en Christel in Andel gelegen op uitnodiging van ondernemersvereniging de Linden. Het was een bijzonder

gezicht een kasteel aan de Rib. Dankzij de fantastische medewerking van de Heus hebben zij hier kunnen verblijven. Nu liggen ze in Nijmegen op een minder rustige plek.

Ook hebben we contact met Sinterklaas en die wil ons weer via de Maas bereiken. We moeten er nog wel wat voor organiseren, maar op zaterdag 19 november om 14.00 uur hoopt hij aan te komen bij de steiger aan het strandje.

Nu maar hopen dat de weersomstandigheden ook meewerken.

Onder begeleiding van Pieter en een schare kinderen zal hij naar de kantine van vv Sparta 30 gaan, om daar vele blijde kinderen te ontmoeten en hun wensen aan te horen.

Als corona weer geen roet in het eten gooit, organiseren we ook iets met de feestdagen, maar daar beslissen we volgende maand over, dus even geduld wat dat betreft.

Ook willen we weer proberen de Romboutsprijs uit te reiken aan een inwoner(st) van Andel. Daar hebben we de hulp van u bij nodig, u kunt mensen uit Andel nomineren die zich belangeloos inzetten voor ons dorp.

Schroom niet en laat de jury weten om uit vele kandidaten DE kan-

didat te krijgen die de Romboutsprijs in ontvangst mag nemen. Vul onderstaand uw kandidaat in en doe die in de brievenbus van Ria van der Linden, Abraham Kuypersstraat 28 in Andel.

Als u Aktu-Ael heel wilt houden mag u ook een kopie scannen en dan mailen aan c.vanderlinden@hetnet.nl

Namens bestuur OV De Linden
Ad de Graaf

OPEN KERK

De Gereformeerde Kerk De Voorhof in Andel stelt de kerk op elke 1ste dinsdag van de maand open voor gebed, rust, stilte, om een kaarsje aan te steken, voor ontmoeting of een gesprek. De kerk is dan open van 19.00-20.00 uur.

Dus kom even tot rust, steek een kaarsje op, luister naar muziek. Er is ook gelegenheid voor een kopje koffie/thee of een glaasje limonade.

Naam:.....

Adres:.....

Nomineert Naam :

Adres:.....

De reden voor nominatie is:.....

NOOT VAN DE REDACTIE

De herfst is begonnen, maar voor mijn gevoel al wel een dikke maand geleden toen er al heel veel bomen door de droogte hun bladeren lieten vallen. Van een groot aantal mensen weten we uit onderzoek, dat bij het vallen van het blad ook wat sombere gedachten kunnen opkomen en opzien tegen de donkere dagen. Toch is het een prachtig seizoen, want de kleuren van de bladen aan de bomen die al gevallen zijn, geven een prachtig kleurenpalet. Als je wandelt door de bossen of je rijdt/fietst door een bosrijke omgeving is het een plaatje aan kleuren en geuren. Voor veel paddenstoelen is het de beste tijd, dus ga wandelen en geniet van alles, dan verdwijnen ook hopelijk de sombere gedachten. Geniet van al het moois in de natuur.

Het event van de Oranjevereniging "Plein feest" was een succes en wat al heel belangrijk was, het weer en dat was de organisatoren gunstig gezind. De Andelse bevolking heeft er van kunnen genieten. Voor herhaling vatbaar. Verder staan er wel weer wat nieuwe evenementen klaar, niet alleen van OV Juliana maar ook van AFC, van de kerken en andere verenigingen. Houd de Aktu-Ael goed in de gaten.

Er was toch ook weer verdrietig

HERFST WAT EEN PRACHTIGE TIJD MET AL DIE GEKLEURDE DINGEN DIE JE VOOR DE VOETEN VALLEN OF JE ZELFS AAN KOMEN WAAIEN

Loesje
POSTBUS 1045 6801 BA ARNHEM

nieuws, want op 24 september overleed plots Kees Klop uit de Mr. S. Naaijenstraat. Kees is 90 jaar geworden en vele dorpsgenoten kennen hem. Nog maar 3 jaar geleden stierf zijn vrouw Cathrien ook plots en was het verdriet groot voor Kees en zijn kinderen. Kees was jaren vrachtwagen chauffeur en kon daar mooi over vertellen. Hij belde nog weleens om iets te vertellen over een stukje uit dit blad wat Teus of iemand anders dan had geschreven en wist daar nog veel meer over te vertellen. Het verdriet is Kees en Cathrien ook niet bespaard gebleven, want ze moesten afscheid nemen van een heel jong kind en later nog dochter

Elly. Nu is het in huis stil voor de kinderen, Arie, Hetty en Wim, maar ook voor die bij hen horen en wij wensen hen heel veel sterkte en kracht.

Ook in de Notenhoff zijn er mensen overleden en misschien ook nog wel bij dorpsgenoten, wij wensen alle nabestaanden kracht.

Ria van der Linden-Verhoeven.

EET U MEE

17 september hebben we weer heerlijk en gezellig gegeten; 't was een beetje "Spaanse avond" ! met paella en lasagne. Een heerlijke Nederlandse broccolisoepp en een

in-de-smaakvallend-3-taartenbuffetje als dessert! Met dank aan alle kooksters, tafeldekkers, serveersters, opruimers!

29 oktober staat de volgende dis op het programma! Bent u of jij verhinderd, dan graag een belletje naar 0183-512944, ook voor de taxi! Of als u nieuw bent! Er druppelden al een paar nieuwe eters binnen, maar kooksters mogen ook bellen! Of kokers...! We hopen weer veel eters te zien op 29 oktober in de Schutskooi, vanaf 17.15 uur.

Marja, Elly, Hannie

keukenhoff

KEUKENHOFF TANKENS B.V.

Keukens, sanitair en tegels van verschillende merken

Openingstijden: Dinsdag t/m vrijdag: 09.00 - 17.30 uur
Vrijdag koopavond: 18.30 - 21.00 uur
Zaterdag: 10.00 - 16.00 uur

Julianastraat 6 | 4281 NR Andel | 0183-442502
info@keukenhoff.nl | www.keukenhoff.nl

tankens

TANKENS ANDEL B.V.

Bouw, ontwikkeling en toelevering

TANKENS PROJECTONTWIKKELING B.V.

Hoofdgraaf 69a | 4281 NN Andel | 0183-441841
info@tankens.nl | www.tankens.nl

tankens

TANKENS BOUWMATERIALEN B.V.

Bouwmaterialen tegen scherpe prijzen uit voorraad leverbaar

Openingstijden:
Maandag t/m vrijdag: 07.30 - 17.15 uur
Zaterdag: 08.30 - 11.45 uur

Hoofdgraaf 69a | 4281 NN Andel | 0183-441263
verkoop@tankens.nl | www.tankens.nl

EVENEMENTEN KALENDER

OKTOBER 2022

15 AFC: Altena Streeksfestival in Nieuwendijk.

16 Geref. Kerk: Jeugddienst met Johan Schep.

17-10 t/m 22-10

Collecte: Stichting Olopikidong'oe.

21 OV Juliana: Lampionnenoptocht.

23 Herv. Kerk: Vakantie Bijbel Club Kinderdienst.

26 Herv. Kerk: Vakantie Bijbel Club – in De Ark.

29 Eet u Mee: 17.00 uur in de Schutskooi.

NOVEMBER 2022

2 Herv. Kerk: Dankdag – Kinderdienst (ochtend).

9 PCOB: Ledenmiddag, 'Ramp met Janihudi'.

11 AFC: Darttoernooi.

19 OV Juliana/AFC: MusicAel.

**19 OV De Linden: Intocht St. Nicolaas,
14.00 uur bij het strandje, Hoge Maasdijk.**

26 Eet u Mee: 17.00 uur in de Schutskooi.

DECEMBER 2022

9 OV Juliana: Bingo.

14 PCOB: Advent en Kerstmiddag.

17 Eet u Mee: 17.00 uur in de Schutskooi.

17 OV Juliana: Winterwonderland.

24 AFC: Kerstzangdienst in Heusden.

JANUARI 2023

7 AFC: Nieuwjaarsconcert, jeugd- en groot orkest.

**25 Herv. Kerk: Stampottenbuffet voor 65+,
De Ark, 15.30-19.30 uur.**

Nieuw.

**Bouwbedrijf
H.van Noorloos B.V.**

Kerkstraat 23 4281 LL Andel Tel. 0183-442157

Autobedrijf

van

Willegen

Andel

bv

UW MAZDA EN HYUNDAI SPECIALIST ALS OOK VOOR ALLE OVERIGE MERKEN

Burgemeester v.d. Schansstraat 26, 4281 LJ Andel
vanwillegenandel@carprof.nl

T 0183 - 44 12 89
www.vanwillegen-andel.nl

carprof®
Garage voor alle merken

BOUWVERGUNNINGEN VERTELLEN EEN STUKJE GESCHIEDENIS

door Teus van Tilborg

Voor het bouwen of verbouwen van bijvoorbeeld een woning, is een vergunning vereist. Weliswaar geldt voor een aantal gevallen hierop een uitzondering, maar in de meeste gevallen ontkom je niet aan het aanvragen van een vergunning bij de gemeente. Spraken we tot voor enkele jaren over de bouwvergunning, tegenwoordig is het de omgevingsvergunning, die aangevraagd moet worden. De vergunningsplicht is ingevoerd met de Woningwet 1901 die op 1 augustus 1902 in werking is getreden. De wet had onder andere als doel de bouw van goede en gezonde woningen mogelijk te maken. Daar ontbrak het namelijk aan. Veel woningen verkeerde in slechte staat. In veel steden waren er sloppenwijken. De gemeenten werden verplicht regels op te stellen waaraan woningen moeten voldoen en om uitbreidings- en bestemmingsplannen op te stellen. Dit om te voorkomen dat lukraak gebouwd wordt.

Streekarchief Langstraat Heusden Altena

De invoering van de Woningwet, die later nog vaak is gewijzigd, betekende vanzelfsprekend ook dat de inwoners van Andel hieraan gehouden waren. Ook zij moesten voor hun bouwplannen bij burgemeester en wethouders een aanvraag doen. Heel veel vergunningen zijn er sindsdien verleend. Voor woningen of andere gebouwen waarvan er inmiddels al weer zijn afgebroken, vervangen, uitgebreid of vernieuwd. Al die vergunningen zijn bewaard gebleven in het Streekarchief Langstraat Heusden Altena in Heusden. Daar zijn ze ook in te zien. En dat is sinds kort een stuk gemakkelijker geworden. Dat kan thuis van achter de computer. In opdracht van de gemeente Altena zijn namelijk alle bouwdoSSIERS vanaf 1918 tot en met 2018 gescand. Een gigantische klus. Het betreft ruim 35.000

dossiers. Hieronder veel vergunningen die op Andel betrekking hebben.

De aankondiging van de gedigitaliseerde vergunningen maakte me nieuwsgierig wat er over Andel te vinden is. Dat is veel, niet alleen bouwvergunningen, maar bijvoorbeeld ook is te zien welke Hinderwet- en sloopvergunningen er zijn afgegeven. Ze dragen bij aan het weer ontsluiten van een stukje Andelse historie. Zo is te ontdekken wanneer een huis, schuur of welk gebouw dan ook is, gebouwd of verbouwd en door wie. Hieronder een kleine, volstrekt willekeurige greep van wat ik zoal tegenkwam in de periode van voor de Tweede Wereldoorlog tot kort daarna.

Eerste vergunning

De eerste vergunning die ik tegenkwam dateert uit 1918 en betreft de bouw van een dubbel woonhuis en een schuur aan de Hoofdgraaf voor rekening van A. de Lorm. Ik heb de locatie niet kunnen achterhalen. Een tekening van het bouwplan met een situatietekening ontbreekt. Wel zit er een advies bij van de secretaris van de in Heusden gevestigde Gezondheidscommissie, waarin opmerkingen bij het plan worden gemaakt. Over de situering van het privaat, de wc. bijvoorbeeld. Riolerings is er dan nog lang niet. De fecaliën, de menselijke uitwerpselen, worden in een (privaat)ton opgevangen. Het vuile water verdwijnt via een goot in de

sloot en het regenwater wordt opgevangen in tonnen. Aannemer is D.G. Mans.

Van latere datum is de vergunning die H.P. van Iperen uit Almkerk krijgt voor een te bouwen woonhuis, eveneens aan de Hoofdgraaf (de huidige woning Hoofdgraaf 5). De bouwkosten werden begroot op 4500 gulden. Oudere inwoners kennen van Iperen ongetwijfeld nog als onderwijzer aan de lagere school met de Bijbel. Generaties hebben van hem les gehad. Op 26 maart 1935 werd de vergunning verleend, die op 26 februari van dat jaar was aangevraagd. Veel tijd om op een aanvraag te beslissen had men toen niet nodig. Dat is nu vaak wel anders. De samenleving is ook veel complexer geworden. Dat blijkt ook wel uit de stukken die tegenwoordig bij een aanvraag worden verlangd. Een groot verschil is dat met vroeger, toen een aanvraag veelal uit niet meer dan een aanvraagformulier, waarop een en ander moest worden ingevuld en een tekening.

We blijven nog even aan de Hoofdgraaf. Op 13 april 1937 vraagt Mr. J. Blankers 't Hooft uit Tiel een vergunning aan voor een woonhuis met boerderij (foto). Drie dagen later al wordt die verleend. We kennen het pand nog steeds als 'De Neude'. Het boerenbedrijf, gerund door de familie Jansen, is er lang niet meer.

BOUWVERGUNNINGEN VERTELLEN EEN STUKJE GESCHIEDENIS (vervolg)

Naast de woning van Van Iperen, was de slagerij van Leendert van Tilborg, het huidige nummer 3. Hij vraagt in het oorlogsjaar 1942 een vergunning aan voor het maken van een hangruimte in zijn slagerij. Ook in de oorlogsjaren gaan de bouwactiviteiten dus door. Dat blijkt ook uit de vergunning die G.J. Benckhuysen uit Waalwijk krijgt voor het verbouwen van een slagerij tot noodwoning voor voorlopig een jaar. Het pand stond aan de Burgemeester van der Schansstraat, achter zo ongeveer de panden van HH Producties en Dier en Tuin. In dezelfde straat, achter het huidige Thomashuis (nr. 80) bouwt in 1943 A. Nieuwenhuizen een druivenserre(een kas). In 1937 krijgt gemeentesecretaris Martinus van Rijswijk vergunning om aan de Julianastraat een woonhuis te bouwen, het huidige nummer 9. Aan de Julianstraat stond, kort bij de toenmalige school, het huis van het schoolhoofd. In de oorlog liep het schade op als gevolg van beschietingen. In 1949 krijgt het schoolbestuur vergunning de schade te herstellen. Ook de fraaie woning van mejuffrouw A.W. den Dekker, het huidige pand Julianastraat 2 (het Maagdenhuis), is in de oorlog beschadigd. In 1946 wordt die hersteld onder architectuur van M. Oostlander uit Gorinchem. In 1948 krijgt het kerkbestuur van de Hervormde gemeente vergunning voor het geheel vernieuwen van de kerkenraadskamer, de huidige consistorie.

In Andel is ook naar olie gezocht. De Nederlandse Aardoliemaatschappij kreeg op 3 februari 1949 vergunning voor het plaatsen van een boortoren aan de Neer Andelse weg. Aan de Hoge Maasdijk bouwde notaris Knook zijn woning met kantoor. Zijn opvolgers G. Hollestelle en Jhr. J.J.H. Pompe van Meerdervoort kregen in respectievelijk 1935 en 1946 vergunning het

kantoor te vergroten, te herstellen en te verbeteren. Tot slot wat het Benedeneind betreft, nog een pand waar velen nog een herinnering aan zullen hebben: de patates-frites-bakkerij (snackbar), zoals de vergunning uit 1956 het plan omschrijft, van Jan Verbeek aan de Hoge Maasdijk 2. Menigeen heeft daar, al dan niet voor het eerst een patatje gehaald of gegeten.

Boveneind

Ook aan het Boveneind wordt gebouwd. P. Rochat krijgt op 2 april 1938 vergunning voor een door A.(aart) M. de Waal te bouwen landarbeiderswoning aan de Op Andelsesteeg, nu de Kammetweg. Ook dit pand is er nog. Aan de Hoge Maasdijk beheerde de weduwe C. (Stien) Kalis café annex veerhuis De Zwaan. In 1946 krijgt ze een vergunning voor het bouwen van een schuur met aanlegsteiger (foto), een ontwerp van de architecten Bezemer en de Snoo uit Wijk en Aalburg, een duo dat veel bouwplannen in de regio heeft ontworpen.

Om de vergunningen in te zien: www.salha.nl/bronnen/bouwtekeningen

HUIS OP MAAT

De meeste mensen zullen, wanneer ze ouder worden gewoon blij-

ven wonen in hun huidige woning. Door veranderde regelgeving bestaat het verzorgingshuis niet meer. Er zijn veel slimme en (vaak) kleine oplossingen waarmee u uw woning kunt verbeteren.

De vrijwillige woonschanner van Trema Welzijn checkt samen met u uw woning en noteert na afloop de verbeterpunten van uw woning in een persoonlijk woonadvies rapport. U kunt daarna zelf aan de slag om slimme en (vaak) kleine oplossingen te realiseren of er een professional bij halen, zodat uw huis zo lang mogelijk uw thuis kan blijven.

Vraag nu een gratis wooscan aan! Dit kan via Trema Welzijn: Sarina Scherff, tel. 0183-408444, e-mail: sarina.scherff@trema.org

Annelies Baerveldt
Communicatie Trema Welzijn

ORANJEVERENIGING JULIANA

Lampionnenoptocht vrijdag 21 oktober

Daar is ie weer; De lampionnenoptocht vindt plaats op vrijdagavond 21 oktober. Vanaf 19.00 uur verzamelen we op het plein bij de Romboutstoren en rond 19.30 uur

ORANJEVERENIGING JULIANA (vervolg)

vertrekken we voor een 'rondje Andel'.

Ook dit jaar natuurlijk bedoeld voor de kinderen, waarbij de eigen geknutselde lampion natuurlijk het allerleukste is om te zien. Heb je nog geen lampje, ga dan naar Drogerij Verbeek.

We hebben inmiddels voldoende verkeersregelaars om alles in goed banen te kunnen leiden. Loop gezellig mee of kijk naar de prachtig verlichte stoet. Dan wordt het een onvergetelijke beleving voor onze kinderen.

MusicAEL zaterdag 19 november

Deze topper van een avond komt weer terug in het najaar, en wel op zaterdag 19 november. Ieder jaar horen we weer; "oh, achteraf toch wel spijt dat ik niet geweest ben" of "ik hoorde dat het indrukwekkend was ja". Kortom; zorg dat jij er dit jaar bij bent om ondergedompeld te worden in een muzikale beleving die zijn weerga niet kent. Deze avond wordt de muzikale omlijsting in ieder geval verzorgd door het AFC, aangevuld met (bekende) artiesten. Meer informatie volgt z.s.m.

Winterwonderland editie 2022

Johoho..... ook dit jaar gaan we het Winterwonderland organiseren in december. Denk nog even terug aan vorig jaar, hoeveel glunderende gezichten je voorbij hebt zien komen tijdens die avond (vooral in het Aelse Bos). Ideeën zijn er weer genoeg en de uitwerking is van start.....

Lid worden van Oranjevereniging Juliana

Heb jij je nieuwe burens al gevraagd of ze lid zijn van onze vereniging?

Ben je zelf al lid? Allemaal nee?

Voor € 15,- per jaar per adres steunt u ons en doen wij ons best om Andel een stukje leuker en gezelliger te maken.

Stuur daarom snel een mailtje naar w.steenhoven1@kpnplanet.nl, of maak gebruik van het inschrijfformulier op onze website www.ovjuliana.nl. Natuurlijk mag je ook een PB'tje sturen via Facebook of een DM via ons Instagram-account [ov_juliana_andel](https://www.instagram.com/ov_juliana_andel).

Het bestuur

AANGEPASTE KERKDIENTST

Op zondagmiddag 30 oktober is er een aangepaste kerkdienst in de Gereformeerde kerk in Andel. De Activo-Band zal (deels) voor de muziek zorgen in deze dienst, aanvang 15.00 uur. Voorganger is ds. M. Klaasse-Mesch.

Betsy van Nimwegen

Bouwen op De Bronkhorst

In de planologische berekening in 2008 werd er van uitgegaan dat er op de gehele kavel tussen de 180 en 200 koop- en huurwoningen gebouwd konden worden. Laten we gemakshalve van 200 stuks uitgaan. Als het tempo zich voortzet zoals op dit moment met de laatste invulling van fase 3, moet het goed gaan als in 2028/2030 alles volgebouwd is. Dus in de periode van 22 jaar zijn er dan gemiddeld 9 huizen per jaar gebouwd. Zoals de planning nu ver-

loopt denkt men in 2024 te gaan bouwen aan fase 3 aan de 55 woningen die er nog moeten komen. Daar zijn nog 6 tot 8 jaar voor beschikbaar als genoemd tempo aangehouden wordt tot 2028/2030. Het duurt nog even voor de plannen openbaar gemaakt gaan worden voor welk type huizen er gekozen gaat worden in fase 3. De gemeente wil zoveel mogelijk vasthouden aan het plan van 2008, maar wij vinden als Dorpsraad dat er naar de behoeften van dit moment en de toekomst gekeken moet worden. Na deze bebouwing volgen pas de 2 ontsluitingen op de Neer Andelseweg.

Bouwen in het algemeen

Wethouder Tanis heeft al aangegeven dat er geen bouwuitbreidingsmogelijkheden onderzocht gaan worden, omdat hij vindt dat er nu genoeg gebouwd is in Andel in het algemeen en dat de focus nu op andere kernen gericht wordt. Dat doet ons weer denken aan de periode van minstens 10 jaar voor 2008, toen er ook nauwelijks gebouwd werd. Deze stelling van de wethouder delen wij niet, omdat we steeds vooruit moeten kijken, want als de plannen voor uitbreiding van het industrieterrein in Giessen uitgevoerd zijn, kunnen we elkaar bijna aanraken. Regeren is vooruit zien, vooral met de stikstofplannen van de regering. Daarom moeten wij ons als bevolking concentreren op de plannen die een industrieterrein ontwikkelt en de kern Andel niet in laten bouwen.

**Wilt u een prettig
binnenklimaat?**

Zowel koelen als verwarmen!

HBA AIRCO SERVICE

Installatie • reparatie • onderhoud • service

Neem contact op voor een vrijblijvende offerte met Herman Bouman.

Telefoon **06 - 10 47 30 97** E-mail herman@hba-airco.nl

DORPSRAAD ANDEL (vervolg)

Ons dorpsvisioen geeft zintuigelijk aan dat er genoeg ruimte ligt ten zuiden van De Bronkhorst (voormalige Rietdijk). We zouden het Bronkhorst II kunnen noemen waarin ook een kleinschalig winkelaanbod een plaats zou kunnen krijgen. Plannen moeten er gemaakt blijven worden en blijven hopen dat ons visioen daadwerkelijk gestalte krijgt. Laten we er dus vanuit gaan dat de gemeente een beetje vaart achter de uitvoering van fase 3 zet. Fase 2 is bijna afgerond.

Vergadering met de wethouders Tanis en Van Vugt

Op 21 september jl. heeft deze plaats gevonden. Als we de uitslag van alle thema's in één uitgave plaatsen, neemt dat teveel ruimte in omdat we bepaalde onderwerpen kracht bij willen zetten doormiddel van het plaatsen van foto's. Het onderwerp **Mobiliteitsvisie** is op de toekomst gericht. Het is een complex vraagstuk. Het gaat dan over onderwerpen auto, fiets, voetgangers, knelpunten verkeer enz.

Belangrijk vindt het bestuur uiteraard in de eerste plaats de bereikbaarheid van onze eigen kern in de nabije toekomst. Met name heeft voor het bestuur de Neer Andelseweg de meeste aandacht nodig, gezien de toenemende bevolkingsgroei met daardoor meer autoverkeer. Wij denken dan aan het

opnieuw inrichten van deze weg. Op dit moment is het een soort racebaan geworden met alle gevaaren die daaraan gekoppeld kunnen worden. We schreven het al eerder dat de afslag van fietsers naar de sportvelden met een rode arcering van het plateau met een witte cirkel niet tot die veiligheid heeft geleid die er van verwacht mag worden. De fietsers moeten nog steeds afstappen omdat er gevaar dreigt van het achterop komend verkeer. Wij hebben het voorstel ingediend om een 3,5 meter breed fiets / wandelpad aan te leggen vanuit Andel, gezien aan de linkerzijde van de weg vanaf de Kennedylaan. De afslag voor fietsers en voetgangers moet zich dan verplaatsen tussen 2 bomen waarvoor de ruimte aanwezig is ter hoogte van de skatebaan, zoals u op de foto ziet. Het verlengde sluit zich dan aan bij het fietspad dat er al ligt richting Middenweg. Dan vervalt hierbij ook de moeilijke oprit van het pad vanaf de

Middenweg op de Neer Andelseweg. Hierbij denken we dan ook te bereiken dat er met aanpassingen op dit traject de snelheid van het autoverkeer afneemt. Maar die uitwerking is aan verkeersdeskundigen.

Tijdelijke verplaatsing van de speeltuin

We schreven er de vorige keer over dat een tijdelijke verplaatsing niet aan de orde is, maar dat de speeltuin waarschijnlijk blijft liggen tot fase 3 is opgeleverd en de ontsluitingen zijn gerealiseerd. Die stelling hebben we bevestigd gekregen en kan er inderdaad vanuit gegaan worden dat er eerst nog 55 woningen gebouwd gaan worden en dat we dan niet ver meer van 2030 vandaan zitten voordat die woningen er staan en de straten ingericht zijn. Wethouder Van Vugt geeft aan dat als het te lang gaat duren er wel gekeken kan worden naar meer langdurige voorzieningen qua speeltoestellen en inrichting. Nou de uitslag staat hierboven beschreven dus moet er niet gekeken worden, maar dan moet er daadwerkelijk op korte termijn gehandeld worden voor die voorzieningen, nadat fase 2 opgeleverd is. De kinderen behoeven toch niet de dupe te worden van verkeerde inschattingen door de gemeente? De strook langs de watergang moet voor onderhoud open blijven wordt er gesteld. Ook hebben de ouders een verantwoordelijkheid om naar hun kinderen te kijken aldus de wethouder, waarmee we het eens kunnen zijn. Maar de eindverantwoordelijkheid ligt altijd bij de gemeente.

Lid worden

Bij de inwoners van Andel is het genoegzaam bekend dat u lid kunt worden van onze vereniging voor € 5,- per jaar als gezin. Het voordeel is dat u tussendoor per mail bijgepraat wordt als er urgent nieuws is of dat uw mening gevraagd wordt. Geef u dan op bij het secretariaat c.vanderlinden@hetnet.nl.

Namens het bestuur,
Frans Sterrenburg

VAKANTIE BIJBEL CLUB EN KINDERDIENST

Op woensdag 26 oktober wordt weer de VBC georganiseerd. De kinderen van groep 1 t/m 4 zullen die ochtend aan het werk gaan met leuke spellen en knutsels. Natuurlijk zingen we ook liedjes! Inschrijven is vanaf 8.45 uur. Bij binnenkomst hangt er een lijst in de hal waar u uw 06-nr kunt opschrijven (zodat wij u altijd kunnen bellen mocht er iets met uw kind zijn). De ochtend start om 9.00 uur en eindigt om 12.30 uur.

De kinderen van groep 5 t/m 8 zijn in de middag welkom vanaf 13.45 uur (moment van inschrijven). We starten om 14.00 uur en de VBC eindigt voor hen om 18.00 uur (inclusief iets lekkers te eten!)

Jij komt toch ook? Het thema is: Alles andersom! De VBC wordt gehouden in het Hervormd Centrum De Ark (Burg. van der Schansstraat 51). Geef je op via jeugdwerk@hervormdandel.nl en zet daarbij ook in welke groep je zit. De kosten zijn € 2,50. Dit graag meebrengen op de dag zelf.

Wij zijn ook nog op zoek naar vrijwilligers om ons te helpen in de ochtend en/of in de middag. Aanmelden om te helpen? Bel Charissa Kant 06-23594127 of Marloeske de Ruiter 06-24150726. Houd onze Facebook-pagina in de gaten voor meer informatie.

Zondag 23 oktober wordt, in de Hervormde Kerk, de Vakantie Bijbel Club kinderdienst gehouden. Tijdens deze dienst ontdekken we dat bij de Here Jezus 'Alles andersom' gaat.

De dienst wordt gehouden om 17.00 uur en uiteraard is iedereen van harte welkom! Let op: Deze keer is de kinderdienst vóór de Vakantie Bijbel Club in plaats van daarna.

Mariska de Groot

Collecte

Stichting Olopikidong'oe gaat van 17-22 oktober a.s. weer collecteren in ons mooie dorp Andel. Het geld wordt besteed aan leesboeken en zonnepanelen. Heeft u geen contant geld in huis, geen probleem, we hebben een QR code op de bus geplakt waarmee u toch een gift kunt doen. Mocht u ons toch niet aan de deur treffen en wilt u toch een gift doen, dan kan dat door het te storten op banknummer NL64RABO0173629679 t.n.v. Stichting Olopikidong'oe.

Flessenactie

Supermarkt Jumbo in Veen houdt voor de stichting een lege flessenactie. De statiegeldbonnetjes kunnen daar in een box gedaan worden. Het geld wordt besteed aan een wateraansluiting van de hoofdweg naar de school. Hartelijk aanbevolen.

Ondersteun een kind

U kunt een kind ondersteunen voor € 125,- per schooljaar en dat hij of zij dan intern op school kan verblijven. Deze kinderen zijn wees, half wees, verwaarloosd, komen uit een groot gezin, één ouder gezin of uit een heel groot gezin met veel kinderen.

STICHTING OLOPIKIDONG'OE (vervolg)

De lijst met namen wordt door de leerkrachten samengesteld, want zij kennen de kinderen en de gezinnen. Er zijn nog veel kinderen die op een sponsor wachten.

Stichting Olopikidong'oe
Kees van der Linden
Wilma van Andel-Groenenberg

HERDENKEN EN HERINNEREN

In de herfst keert de natuur naar binnen. De dagen worden korter en de nacht werpt zijn schaduw vooruit. Juist in die donkere dagen is het fijn om elkaar wat licht en warmte te brengen. Daarom komen we als dorpsbewoners bijeen:

Op woensdagavond 16 november wordt er om 19:30 uur bij de Romboutstoren een moment georganiseerd om een dierbare overledene te herdenken. De klok luidt, we geven woorden aan het gemis, zijn stil, ontsteken licht en geven ruimte om te herinneren. Ook is er ruimte voor ontmoeting en een kopje koffie/thee.

Deze avond wordt georganiseerd door de drie kerken in Andel, de Dorpsraad en Kamsteeg Uitvaartzorg. U bent van harte welkom om te komen, met uw eigen ervaring van rouw of gemis, of dit nu recent is of lang(er) geleden.

**Dementie
stopt niet zonder uw bijdrage**

Van 6 tot en met 12 november vindt de jaarlijkse collecteweek van Alzheimer Nederland plaats. Duizenden vrijwilligers gaan op pad om geld in te zamelen voor een toekomst zonder dementie. Ook in Andel

zetten collectanten zich in voor dit doel.

Uw bijdrage is hard nodig want helaas groeit de groep mensen met dementie snel: 1 op de 5 mensen krijgt dementie en zelfs 1 op de 3 vrouwen. Meer geld voor onderzoek betekent dat we eerder oplossingen vinden om dementie de wereld uit te helpen.

Krijgt u een collectant aan de deur? Geef. Elke bijdrage is meer dan welkom, klein of groot. Geen contant geld? Geen probleem. U kunt veilig, anoniem en gemakkelijk doneren via de iDEAL-QR code op de bus.

Collectant gemist en wilt u toch

bijdragen? U kunt op verschillende manieren doneren:

- Via een bijdrage aan Alzheimer Nederland - NL86 RABO 0375 2534 83 o.v.v. Collecteweek 2022.
- Via de online collectebus van Alzheimer Nederland:
www.onlinevooralzheimer.nl
- Via het scannen van onderstaande iDEAL-QR code
- <https://qr3.ideal.nl/qrcode/318e1fac-fa3b-4103-b65a-8e2a029aa80e.png>

Namens alle collectevrijwilligers in Andel en Alzheimer Nederland, bedankt. Voor een toekomst zonder dementie.

Trudie Tankens

OPEN ANDEL
11 NOVEMBER 2022

SINGLE 501
maximaal 64 deelnemers
**GEZELLIGHEIDS
DARTTOERNOOI**

**Inschrijven tot
19.30 uur:**
- op de dag € 10,-
- vooraf € 7,50

**Zaal open om
18.30 uur**

Middenweg 23 - 4281 KH Andel

**STICHTING
BRUTUS**
ORGANISATIE EN DARTBAAN VERHUUR

IN SAMENWERKING MET
ANDELS FANFARE CORPS

WWW.STICHTINGBRUTUS.NL

ANDELS FANFARE CORPS

Er staan veel mooie dingen op de planning voor onze orkesten de komende periode. Lijkt het je leuk om met ons mee te spelen? Stuur een email naar info@andelsfanfarecorps.nl en dan maken we graag kennis!

Try-out concert en Altena Streekfestival

Op 8 oktober gaven de orkesten van AFC een try-out concert in samenwerking met Altena Brass. Alle drie de orkesten speelden zo de te spelen stukken alvast een keer voor publiek als voorbereiding op het Altena Streekfestival van 15 oktober.

Speculaasactie Koekenbakkers AFC

Op het moment loopt de Speculaasactie van de koekenbakkers van AFC. Zie onze Facebook voor meer informatie.

Darttoernooi

Op 11 november organiseert AFC i.s.m. Brutusdarts haar jaarlijkse Darttoernooi Open Andel. Dit zal een erg gezellige avond darten worden. Wil je meedoen? Schrijf je in op de avond zelf of nu alvast via <https://www.stichtingbrutus.nl/toernooi-agenda/open-andel/>. (zie poster, vorige pagina)

Music Ael

Zorg dat jij er dit jaar bij bent om ondergedompeld te worden in een muzikale beleving die zijn weerga niet kent. Op 19 november wordt de muzikale omlijsting in ieder geval verzorgd door het AFC, aangevuld met (bekende) artiesten. Georganiseerd door de Oranjevereniging Juliana Andel.

Nieuwjaarsconcert

Het jeugd en groot orkest van AFC verzorgen samen op 7 januari een concert om 2023 muzikaal in te luiden. Op dit concert worden ook de jubilarissen van de afgelopen jaren gehuldigd.

Om te zorgen dat u helemaal up-to-date blijft kunt u ons volgen op Facebook

www.facebook.com/AndelsFanfareCorps/ of een bezoek brengen aan onze website www.andelsfanfarecorps.nl Wil je een instrument leren bespelen? Neem dan contact op via info@andelsfanfarecorps.nl

Marit van der Ham

POPPENTHEATER

Aan alle kinderen in de basisschoolleeftijd:

Daar zijn we weer eens na een hele tijd. Als drie gezamenlijke kerken nodigen wij iedereen uit, voor een leuke voorstelling van een echt poppentheater.

Het thema is: Inspecteur Hoezo zoekt het uit!

Koning Liefdevol gaat op reis. Driekus moet samen met Carlijn op het paleis én de kluis passen. Daar zit een kostbare familiebijbel in. Wanneer Barones Nooitgenoeg erachter komt dat de koning weg is ziet

zij haar kans schoon. Als ze de kluis kraakt zal ze pas echt genoeg hebben. Inspecteur Hoezo wordt op de zaak gezet. Zal het hem lukken om de daders te vinden? Als dank krijgt de inspecteur een kado van de koning waarin hij zijn leven lang kan speuren.

Een verrassende voorstelling voor kinderen in de basisschoolleeftijd met belichting, muziek en geluidseffecten. Deze voorstelling wordt gehouden op zondag 13 november, in de Gereformeerde Kerk (Julianastraat) te Andel en begint om 14:30 uur. Daarna nog even gezellig met elkaar wat drinken en voor alle kinderen hebben we ook een leuk kadootje. Collecte is voor Mercy Ships.

Je komt toch ook?? Neem je papa en mama ook maar mee hoor. Contact persoon Diana van Dalen 06- 40787070

Wilma van Andel-Groenenberg

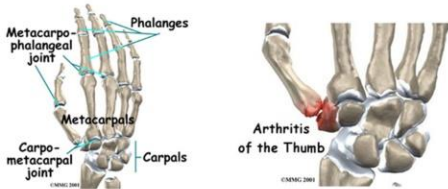

DUIMKLACHTEN

U kent vast wel de term: huisvrouwenduim? Dit is eigenlijk een verzamelnaam voor artroseklachten aan de basis van onze duim.

De duim is een uiterst mobiel gewricht met vele bewegingsassen en het plaatsen van de duim tegenover de vingers (opponeren) stelt ons in staat van alles beet te pakken en vast te houden: van kleine voorwerpen als een naald of een sleutel tot grote voorwerpen als een bal of een stuur van de auto.

De duim heeft 4 gewrichten, en elk gewricht heeft wel 7 tot 9 banden om de bewegingen in goede banen te leiden. Verder zijn er 9 spieren die de duim beïnvloeden.

Duimklachten komen meer voor bij vrouwen dan bij mannen en vaak tussen de 55 en 64 jaar. Dit is waarschijnlijk als gevolg van hormonale veranderingen. Maar wat dacht u van duimklachten als gevolg van een ski-ongeluk? Een aanrijding met de auto (vaak zitten mensen met de duim achter het stuur gekneld), of een valpartij? Duimklachten kunnen ook ontstaan door overbelasting bij bijvoorbeeld tuinmannen, kapsters en tandartsen of musici. Soms is het een overbelaste pees, soms een ge-

wrichtsontsteking en ook reuma kan bij de duim klachten geven. Eerst zal er dus onderzoek plaats moeten vinden bij de fysiotherapeut.

Tegenwoordig worden de duimen ook behoorlijk overbelast door het verkeerd duimgebruik van spelcomputers en telefoons (appen en swipen) en dat al vanaf jonge leeftijd! Handtherapeuten zijn van mening dat in de toekomst duimklachten meer voor zullen komen hierdoor. Nu wordt dit al gezien bij zwangere vrouwen en jonge moeders.

De klachten uiteten zich allereerst in pijnklachten aan de basis van de duim. Daarna merken mensen ook dat ze de duim minder goed van de vingers af kunnen bewegen. En soms vertoont de duim een standsafwijking waardoor mensen dingen uit hun handen laten vallen.

0183 441681

Er is wat aan te doen:

Soms helpt een spalk; je hebt rust-spalken, om het gewricht rust te geven en dynamische spalken, die je juist ondersteunen in de goede houding. Daarnaast kun je met adviezen, tape en vooral oefeningen de duim stabiel maken en anders leren gebruiken.

Er is gelukkig wel degelijk iets aan te doen!

Binnen Fysiotherapie Andel is genoeg kennis om uw duim zo optimaal mogelijk te behandelen.

Heeft u vragen dan kunt u langskomen of bellen voor een afspraak:
Telefoon: 0183-441681

www.fysiotherapieandel.nl

VERHOEVEN kleurt aan huis!

DANKDAG- KINDERDIENST

Op woensdag 2 november is er weer een kinderdienst. We reizen met de kinderen af naar de tijd waarin Elia leeft. Het volk Israël kiest ervoor om een afgod te dienen, maar God laat zien dat Hij machtiger is de afgod Baäl. God zorgt voor Israël, voor Elia, en voor ons. Reden tot dankbaarheid!

De dienst wordt onder schooltijd gehouden. Voor meer informatie: Houd de websites van de Gereformeerde en Hervormde Kerk in de gaten.

Mariska de Groot

Klussendienst Altena, wilt u ons team komen versterken!

Ben u op zoek naar een leuke uitdaging, wij van klussendienst Altena zijn op zoek naar klusvrijwilligers die in en om huis klusjes willen doen. Onze klussendienst is er voor ouderen, chronisch zieken, mensen met een beperking of inwoners die tijdelijk in bijzondere omstandigheden verkeren met een smalle beurs.

Als familie, vrienden of burens niet kunnen helpen, dan komen wij in actie (met inachtneming van de RIVM-richtlijnen). De vrijwilligers van de klussendienst staan klaar om uitkomst te bieden, wanneer er geen andere oplossing beschikbaar is. Onkostenvergoeding: u ontvangt een kilometervergoeding voor vrijwilligers van € 0,35 p/km vanaf uw huisadres.

Heeft u interesse in deze vacature neem, dan contact op. Klussendienst Altena is bereikbaar op maandagen van 14.00 tot 17.00 uur. Telefoon 06-39585170 of per email

anne-marie.vander.vliet@trema.org

Anne-Marie van der Vliet

**UITERSTE
INLEVERDATUM KOPIJ :
2 NOVEMBER 2022**

- De lekkerste kipproducten
- Diverse BBQ producten
- Gratis thuisbezorgd
- Uiterlijk woensdag besteld, donderdag in huis
- Spaarzegelsysteem voor korting
- Gratis mes bij bestellingen vanaf €100,-
- Makkelijk bestellen via de webshop, of via whatsapp

Fa. P. Brugmans & Zn.
Distributiestraat 63
4283 JN Giessen
0183-441532
info@brug-ei.nl

Brug-Ei

 Bestellen via WhatsApp
06-42246318

www.brug-ei.nl

ACTIVITEITENKALENDER

2022 - 2023

OKTOBER

- **1 oktober**
De derde helft met DJ Dennis
- **20 oktober**
Algemene ledenvergadering
- **28 oktober**
Jeugdmiddag Clinic Samen RKC
18.00 - 22.00 uur Fifa Soccer Game
10-18 jr

NOVEMBER

- **1 november**
Start inschrijving WK poule
- **11 november**
Pubquiz
- **19 november**
Sinterklaasintocht + Pietendisco voor
alle inwoners van Andel
- **21 november 17.00 uur**
WK Senegal - Nederland
- **25 november 17.00 uur**
Vrijdagmiddagborrel met
WK Nederland - Ecuador

DECEMBER

- **10 december**
Boutdraaiavond Club van 25 met
Grote verloting
- **17 december**
Klusochtend Sparta'30
Voetbalclinic met 1e Elftal met na
afloop Jeugd-Draaimiddag
- **30 december**
Darttoernooi
**Verder zal de kantine geopend zijn
voor mooie WK wedstrijden!**

JANUARI

- **7 januari**
Nieuwjaarsreceptie
- **14 januari**
Klaverjas toernooi

FEBRUARI

- **4 februari**
De derde helft met DJ
- **22 februari**
Jeugdmiddag Techniektraining

MAART

- **11 maart**
De derde helft met DJ

APRIL

- **15 april**
Klusochtend Sparta'30

MEI

- **3 mei**
Jeugdmiddag Freestyle/Pannashow +
workshop
- **13 mei**
Klusochtend Sparta'30
- **20 mei**
De derde helft met DJ

JUNI

- **3 juni**
Altenacup Jeugd
- **17 juni**
Afsluitdag Jeugd + Senioren
- **23 juni**
Klusochtend Sparta'30 +
Grote schoonmaak kantine

